

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะสุขภาพด้านร่างกาย และภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองก่อนและหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล และศึกษากิจกรรมการดูแลซึ่งผู้ป่วยได้รับขณะอยู่ที่บ้าน โดยศึกษาในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองครั้งแรกที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลศูนย์ หรือโรงพยาบาลทั่วไปที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และโรงพยาบาลเอกชนในจังหวัดสงขลา จำนวน 44 ราย และศึกษาในผู้ดูแล ซึ่งทำหน้าที่ในการดูแลผู้ป่วยดังกล่าว ในขณะที่อยู่ที่บ้าน จำนวน 44 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ตามคุณสมบัติที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินด้านต่างๆ ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล และประวัติการเจ็บป่วยของผู้ป่วย 2) แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ดูแล 3) แบบประเมินภาวะสุขภาพด้านร่างกายของผู้ป่วย 4) แบบประเมินภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วย และ 5) แบบสัมภาษณ์การได้รับการดูแลด้านการรักษาพยาบาล ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่เป็นแบบประเมินภาวะสุขภาพด้านร่างกายของผู้ป่วย แบบวัดภาวะซึมเศร้า และแบบสัมภาษณ์การดูแลซึ่งผู้ป่วยได้รับจากผู้ดูแลที่บ้าน ไปหาความเที่ยงได้ค่าความเที่ยง 0.80-1.0, 0.80 และ 0.78 ตามลำดับ ผู้วิจัยเก็บข้อมูล 2 ครั้ง คือ ก่อนจำหน่ายและหลังจำหน่าย โดยใช้แบบสอบถามและแบบประเมินชุดเดียวกัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการแจกแจงความถี่ ร้อยละ และใช้สถิติวิเคราะห์ทดสอบไคสแควร์ (χ^2) แบบแมคนีมาร์, paired t-test โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีอาการดีขึ้นภายหลังจำหน่าย โดยที่ความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน กำลังกล้ามเนื้อ และจำนวนชั่วโมงการนอนหลับตอนกลางคืนเพิ่มขึ้น อาการผิดปกติหลายอย่างหายไป แต่ก็มีอาการบางอย่างที่พบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างมากขึ้น ภายหลังจำหน่าย เช่น เบื่ออาหาร ผิวหนังแห้งเป็นสะเก็ด และข้อติดแข็ง สำหรับภาวะซึมเศร้าก่อนและหลังจำหน่ายมีสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันทางสถิติ แต่มีแนวโน้มลดลงภายหลังจำหน่าย

2. กิจกรรมการดูแลขณะอยู่ที่บ้าน โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างได้รับจากผู้ดูแล มีบางกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้รับ ได้แก่ การรับประทานอาหารว่างระหว่างมื้อ การสังเกตความผิดปกติของผิวหนังบริเวณที่ถูกกดทับ การได้รับข้อมูล/ข่าวสารจากญาติ หรือสื่อต่างๆ ทุกวัน การออกกำลังกายเคลื่อนไหวข้อและกล้ามเนื้อวันละ 1 ครั้ง การพาไปพบเพื่อนหรือสถานที่ตามความต้องการ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว การดูแลและสังเกตอาการไข้ เสมหะสีเหลือง/เขียว หรือปัสสาวะขุ่น และการพาไปทำกายภาพบำบัด

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

1.1 ควรมีการประเมินถึงสภาพปัญหาผู้ป่วยขณะอยู่โรงพยาบาลและก่อนจำหน่ายให้ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสังคม เพื่อจะได้วางแผนในการให้การดูแล และการจำหน่ายผู้ป่วยต่อไป

1.2 ติดตามผู้ป่วยที่บ้านหลังจำหน่าย อย่างซ้ำ 2-4 สัปดาห์ เพื่อให้คำปรึกษาและสังเกตอาการเปลี่ยนแปลง จะได้พัฒนาการดูแลผู้ป่วยหลังจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่บ้าน อีกทั้งเพิ่มความตระหนักด้านความต้องการทางสังคมของผู้ป่วย

1.3 สอนผู้ป่วย และญาติ เกี่ยวกับการทำกายภาพบำบัด และการสังเกตอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย

1.4 ช่วยส่งเสริมการมีสัมพันธภาพในครอบครัว โดยให้สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยที่บ้านมากขึ้น เพื่อแบ่งเบาภาระและลดความเครียดของผู้ดูแล อีกทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นตัวของผู้ป่วยในการทำหน้าที่ของร่างกาย

2. ด้านการศึกษาพยาบาล

2.1 การจัดหลักสูตรสำหรับนักศึกษาพยาบาล ควรมีเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมถึงการดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องจากโรงพยาบาลถึงบ้าน

2.2 มีหลักสูตรการศึกษานอกสถานที่ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้พบเห็น สภาพความเป็นอยู่ของผู้ป่วยอย่างแท้จริง เพื่อจะได้นำประสบการณ์ดังกล่าวมาประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยตลอดจนให้คำแนะนำ แก่ครอบครัวหรือผู้ดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังอื่นๆ ได้

3. ด้านการวิจัย

3.1 ศึกษาติดตามผู้ป่วยระยะยาว 3-5 ปี โดยมีการติดตามเป็นระยะๆ ในกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่และมีความครอบคลุมลักษณะต่างๆ เพื่อให้เป็นตัวแทนของประชากรผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองได้

3.2 ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการฟื้นตัวของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง

3.3 ศึกษาค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้าน

3.4 ศึกษาภาวะจิตใจและคุณภาพชีวิตของผู้ดูแลรวมทั้งความต้องการช่วยเหลือใน
ระยะต่างๆ

3.5 ศึกษาผลการใช้การแพทย์แผนไทยในการดูแลสุขภาพที่บ้าน